

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/1046
Karar No : 2022/2750

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu

UETS Kodu

VEKİLİ : Av.

KARŞI TARAF (DAVACI) : İstanbul 1 Nolu Barosu

VEKİLİ : Av. Atilla Özen

UETS Kodu: 16478-74766-12265 (E-Tebligat)

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onuncu Dairesinin 13/10/2021 tarih ve E:2016/13780, K:2021/4716 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Sigorta Tahkim Komisyonu Nezdinde Bilirkişilik Yapacaklara İlişkin Usul ve Esaslar'ın 4. maddesinin 3. fıkrası ile 5. maddesinin 1. fıkrasının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onuncu Dairesinin 13/10/2021 tarih ve E:2016/13780, K:2021/4716 sayılı kararıyla;

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun "Sigortacılıkta tahkim" başlıklı 30. maddesinde; sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden veya güvence hesabından faydalanacak kişiler ile güvence hesabı arasında doğan uyuşmazlıkların çözümü amacıyla Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği nezdinde Sigorta Tahkim Komisyonu oluşturulacağı, Komisyona bağlı çalışmak üzere bir müdür ve iki müdür yardımcısı, raportörler ile yeterli sayıda personel görevlendirileceği, Komisyonun yapısı ve görevleri ile Komisyon müdürü ve Komisyon müdür yardımcılarının nitelikleri, çalışma usûl ve esasları, raportörlerin, sigorta hakemlerinin çalışma usûl ve esasları, kararların ne şekilde düzenleneceği, Komisyona başvuru esasları, sigorta hakemleri listesi tutulmasına ve bütçeye ilişkin esaslar ile katılım ücreti gibi hususların yönetmelikle belirleneceği, Kanun'da hüküm bulunmayan hallerde Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu hükümlerinin, sigortacılıktaki tahkim hakkında da kıyasen uygulanacağı hükümlerine yer verildiği,

3011 sayılı Resmi Gazete'de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun'un, dava konusu düzenlemelerin yürürlüğe koyulduğu tarihteki halinde, Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin işbirliğine, yetki ve görev alanlarına ait hükümleri düzenleyen ve kamuyu ilgilendiren yönetmeliklerin Resmi Gazete'de yayımlanacağını öngörülmesi,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/1046
Karar No : 2022/2750

Nitekim, 5684 sayılı Kanun'un 30. maddesine dayanılarak, sigorta ettiren veya sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayan kişiler ile riski üstlenen taraf arasında sigorta sözleşmesinden doğan uyuşmazlıkların çözümü amacıyla Kanun'da öngörülen tahkim sistemine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan "Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik" in, 17/08/2007 tarih ve 26616 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulduğu,

Davalı idare tarafından, Sigortacılıkta Tahkime İlişkin Yönetmelik'in 16. maddesinin 12. fıkrasına dayanılarak, Sigorta Tahkim Komisyonu bünyesinde görev yapacak olan bilirkişilerde aranacak niteliklerin ve bilirkişi listesi tutulmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla "Sigorta Tahkim Komisyonu Nezdinde Bilirkişilik Yapacaklara İlişkin Usul ve Esaslar"ın hazırlandığı,

Anılan düzenlemenin "Bilirkişiliğe Kabul Şartları" başlıklı 4. maddesinin 3. fıkrasında, "Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu ve birinci fıkradaki şartları taşıdığını belgelendirmediği takdirde, bilirkişilik listesine kaydedilmez."; "Uzmanlık Alanları" başlıklı 5. maddesinin 1. fıkrasında ise, "Aşağıdaki konularda bilirkişi atanacak kişilerin; a) Sürekli sakatlık/destekten yoksun kalma tazminatları: Aktüer veya yardımcı aktüer ile üniversitelerin ilgili bölümlerinde aktüerya konusunda görev yapan öğretim elemanı, b) Değer kaybı: Kara araçları branşında ruhsat sahibi sigorta eksper, c) Yangın ve doğal afetler ile mühendislik sigortaları: İlgili branşta ruhsat sahibi sigorta eksper, meslek odasına kayıtlı mühendis veya üniversitelerin ilgili bölümlerinde görev yapan öğretim üyeleri, d) Sağlık/hastalık: Devlete ait kurumlarda veya üniversite hastanelerinde görev yapan doktor, e) Devlet destekli tarım sigortaları: İlgili alanda ruhsat sahibi Tarım Sigortaları Havuzu eksper olması gerekir." hükümlerine yer verildiği,

Amacı, kapsamı ve düzenleme alanına yukarıda yer verilen dava konusu Usul ve Esaslar'ın hukuka uygun olup olmadığının, öncelikle idarenin düzenleme yetkisi çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği,

Anayasa'nın 124. maddesinde "Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzel kişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler. Hangi yönetmeliklerin Resmi Gazete'de yayımlanacağı kanunda belirtilir." hükmünün, idarenin özerk ve türev düzenleme yetkisinin Anayasal dayanağını oluşturduğu,

İdarenin düzenleme yetkisinin aslında ikincil, türev nitelikte olduğu hususunda bugün için bir duraksama bulunmadığı, Anayasa'ya göre, idarenin, düzenleme yetkisini kanunlar çerçevesinde ve kanunlara uygun olarak kullanmasının gerekli olduğu, kanunun öngördüğü düzenleme yetkisinin yine kanunda belirtildiği gibi kullanılmasının, kanun hükmü bir konunun yönetmelikle düzenlenmesini öngörüyorsa düzenlemenin yönetmelikle yapılmasının zorunlu olduğu,

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/1046
Karar No : 2022/2750

Bu açıklamalar ışığında uyumsuzluğa bakıldığında, anılan Yönetmelik'in "Sigorta Tahkim Sistemine başvuru ve hakem ataması" başlıklı 16. maddesine, 19/01/2016 tarih ve 29598 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile eklenen 12. fıkrasında; "Hakem, çözümü hukuk dışında özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir. Hakemler hakkındaki yasaklılık ve ret sebepleriyle ilgili kurallar, bilirkişiler bakımından da uygulanır. Bu kapsamda, hakem ve bilirkişi ile taraf ve bilirkişi arasındaki ilişki bakımından 17 nci ve 18 inci maddeler kıyasen uygulanır. *Komasyon Müdürü Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar çerçevesinde her yıl hakemlerin başvuracakları bilirkişi listesini düzenler. Bilirkişiler bu listelerden seçilir.* Bilirkişiye, sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile varsa diğer giderleri ödenir. Bu konuda, Adalet Bakanlığınca çıkarılan ve her yıl güncellenen tarifinin asliye ticaret mahkemelerinde görülecek işler için uygulanacak kısmı esas alınır. Komasyon Müdürü, Müsteşarlığın belirleyeceği esaslar çerçevesinde söz konusu tarifinin uygulanmasına ilişkin işlemleri yürütür." düzenlemesine yer verilmekle yetinildiği,

Sigorta Tahkim Komisyonu bünyesinde görev yapacak olan bilirkişilerde aranacak niteliklerin ve bilirkişi listesinin tutulmasına ilişkin hususların Yönetmelik'le düzenlenmeyerek, bu konunun dava konusu Usul ve Esaslar ile düzenlenmesi yoluna gidildiğinin görüldüğü,

Bu durumda; dava konusu düzenlemenin amacı, kapsamı ve düzenleme alanı göz önünde bulundurulduğunda, davalı idarenin sigorta tahkim komisyonunda görev alacak bilirkişilerde aranacak niteliklerin ve bilirkişi listesinin tutulmasına ilişkin hususların Resmi Gazete'de yayımlanacak bir yönetmelikle düzenlenmesi gerekirken, anılan hususların "Usul ve Esaslar" şeklinde düzenlenmesinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle,

Sigorta Tahkim Komisyonu Nezdinde Bilirkişilik Yapacaklara İlişkin Usul ve Esaslar'ın 4. maddesinin 3. fıkrası ile 5. maddesinin 1. fıkrasının iptaline karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davalı idare tarafından, 18/04/2019 tarih ve 30749 sayılı Resmi Gazete'de Sigorta Tahkim Komisyonu Bilirkişilik Yönetmeliği'nin yayımlandığı, söz konusu Yönetmelik'in yürürlüğe girmesiyle birlikte davanın konusunun kalmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Davacı tarafından, savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2022/1046
Karar No : 2022/2750

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davalı idarenin temyiz isteminin reddine,

2. Dava konusu düzenlemelerin yukarıda özetlenen gerekçeyle iptaline ilişkin Danıştay Onuncu Dairesinin temyize konu 13/10/2021 tarih ve E:2016/13780, K:2021/4716 sayılı kararının **ONANMASINA**,

3. Kesin olarak, 06/10/2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye
Sami
KARATEKİN

E/K